

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ФІЛОЛОГІЇ
Кафедра стилістики та мовної комунікації
Філософський факультет

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник декана
Філософського факультету

Дмитро НЕЛПА

« 21 » 08 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Українська літературна мова

для студентів

галузь знань 03 Гуманітарні науки
спеціальність 031 Релігієзнавство
освітній рівень перший (бакалаврський)
освітня програма Релігієзнавство
вид дисципліни обов'язкова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2021 / 2022
Семестр	1
Кількість кредитів ECTS	3
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма підсумкового контролю	залік

Викладачі: Дядищева-Росовецька Ю. Б. к. філол. н., доцент кафедри стилістики та мовної комунікації.

Пролоногвано: на 2022/2023 н. р. (Маснікова) « 31 » 08 2022 р.

на 20__/20__ н. р. () « » 20__ р.

Розробник: Дядищева-Росовецька Ю. Б., к. філол. н., доцент кафедри стилістики та мовної комунікації

ЗАТВЕРДЖЕНО

« 30 » серпень 2021 р.

завідувач кафедри стилістики та мовної комунікації

Л. Шевченко Лариса ШЕВЧЕНКО

Протокол № 1 від « 30 » серпень 2021 р.

Схвалено науково-методичною комісією Навчально-наукового Інституту філології

Протокол від « 31 » серпень 2021 року № 8

Голова науково-методичної комісії О. Зубань Оксана ЗУБАНЬ

« 31 » серпень 2021 року.

Схвалено науково-методичною комісією філософського факультету

Протокол від « 31 » серпень 2021 року № 2

Голова науково-методичної комісії І. Масликова Ірина МАСЛІКОВА

« 31 » серпень 2021 року

Філомоновано на 2022-2023 н.р. Спр. 2 від 31.08.2022р.
Томова НКК філос. ф-ту І. Масликова І.І

ВСТУП

1. Мета дисципліни – ознайомити студентів з комплексом засадничих питань щодо функціонування української мови в сучасних умовах розвитку суспільства й мови, сформулювати практичні уміння й навички застосування знань на практиці, зокрема, роботи з текстами відповідних до обраної спеціальності галузей знань.

2. Вимоги до вибору навчальної дисципліни:

1. До початку вивчення цього курсу студенти мають знати: базовий рівень відповідно до вимог, що висуваються до випускників середньої школи.

2. Вміти пояснити значення основних філологічних термінів, передбачених стандартним шкільним курсом.

3. Володіти елементарними навичками формулювання своєї думки, мати уявлення про мову як систему.

3. Анотація навчальної дисципліни:

Навчальна дисципліна «Українська літературна мова» присвячена вивченню питань функціонування сучасної української мови в різних сферах суспільної комунікації: наукового й офіційно-ділового спілкування, мас-медійної комунікації, лінгвостилістичній специфіці жанрів сучасної професійної комунікації, а також аналізу терміносистем відповідних до спеціалізацій студентів галузей та лексикографічній роботі.

4. Завдання (навчальні цілі) – Знати основні поняття, терміни, професіоналізми та номенклатурні назви в обраній галузі; уміти самостійно створювати різножанрові тексти; вільно володіти науковою термінологією відповідної до обраної спеціальності галузі знань.

Дисципліна спрямована на формування наступних програмних компетентностей:

ЗК 5. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій

ЗК 8. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово

ФК10. Здатність виявляти потенційні зв'язки предметних знань релігієзнавства і їх застосування при аналізі актуальних суспільних проблем

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. Знати; 2. Вміти; 3. Комунікація; 4. Автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумко вій оцінці з дисци пліни
Код	Результат навчання			
Знати:				
PH1.1	Знати сучасний стан розвитку функціональних стилів української літературної мови,	Лекція, практичні, сам. робота	Відповідь на практичному занятті, контрольна робота	5%
PH1.2	Знати жанрову диференціацію української літературної мови,	Лекція, практичні, сам. робота	Відповідь на практичному занятті, контрольна робота	5%
PH1.3	Знати принципи лінгвістичної аналітичної роботи з науковими джерелами;	Лекція, практичні, сам. робота	Підготовка повідомлення	5%
PH1.4	Знати основні поняття, терміни, професіоналізми та номенклатурні назви в обраній для спеціалізації галузі;	Лекція, практичні, сам. робота	Відповідь на практичному занятті, контрольна робота, есе, реферат	5%
PH1.5	Знати основні лінгвістичні особливості жанрів наукової, офіційно-ділової та мас-медійної комунікації;	Лекція, практичні, сам. робота	Відповідь на практичному занятті	5%
PH1.6	Знати стилістичні можливості мовних засобів у різних комунікативних ситуаціях,	Лекція, практичні, сам. робота	Відповідь на практичному занятті	5%
PH1.7	Знати особливості укладання сучасних термінологічних словників різних типів.	Лекція, практичні, сам. робота	Відповідь на практичному занятті	10%
Вміння:				
PH2.1	Уміти аналізувати тексти наукового, офіційно-ділового стилів і стилю масової інформації;	Лекція, практичне заняття, сам. робота	Відповідь на практичному занятті, підготовка повідомлення, есе, реферат	10%
PH2.2	Уміти самостійно створювати різножанрові тексти; вільно володіти науковою термінологією відповідної до обраної спеціальності галузі знань.	Практичне заняття, самостійна робота	Відповідь на практичному занятті, есе, реферат, контрольна робота	10%
PH2.3	Уміти аналітично опрацьовувати наукову літературу; реферувати наукові тексти.	Практичне заняття, самостійна робота	Відповідь на практичному занятті, есе, реферат	10%
Комунікація:				
PH 3.1	Обговорювати та дискутувати щодо актуальних проблем стилістичних можливостей мовних засобів у різних комунікативних ситуаціях, аналізу текстів різних стилів сучасної	Практичне заняття, самостійна робота	Відповідь на практичному занятті, есе, реферат	10%

	української літературної мови;			
РН3.2	Самостійно й колективно створювати та презентувати тексти різних стилів (зорієнтовані на усну і писемну комунікацію) відповідно до потреб чи завдань.	Практичне заняття, самостійна робота	Відповідь на практичному занятті,	10%
	Автономність та відповідальність:			
РН4.1	Системно виконувати фахові завдання, що передбачають компетенцію зі спеціалізації в інших галузях гуманітаристики		Відповідь на практичному занятті, есе, реферат	10%
				100%

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Програмні результати навчання (за описом освітньої програми)	Результати навчання за дисципліною «Українська літературна мова»												
	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	1.7	2.1	2.2	2.3	3.1	3.2	4.1
ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземною мовами усно і письмово, використовувати мови для ефективної міжкультурної комунікації.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН2. Ефективно працювати з інформацією з різних джерел, критично її аналізувати, інтерпретувати, класифікувати, систематизувати з метою розв'язання релігієзнавчих проблем.	+	+	+	+	+			+	+	+			+
ПРН4. Організувати процес навчання і самоосвіти.			+	+				+		+			+
ПРН13. Здійснювати аналіз релігійних текстів за допомогою знання однієї із давніх мов.		+	+	+	+			+		+			+
ПРН16. Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності, нести відповідальність за прийняття рішень		+				+			+		+	+	+

у непередбачуваних умовах.

7. Схема формування оцінки:

7.1. Форми оцінювання:

Контроль знань здійснюється за системою ECTS, яка передбачає дворівневе оцінювання засвоєного матеріалу, зокрема **оцінювання теоретичної підготовки** – результати навчання (знання 1.1 – 1.7), що складає 40% від загальної оцінки та **оцінювання практичної підготовки** – результати навчання (**вміння** 2.1-2.3); (**комунікація** 3.1-3.2); (**автономність та відповідальність** 4.1), що складає 60% загальної оцінки.

Оцінювання семестрової роботи:

1. **Усна доповідь, доповнення та участь в дискусіях на практичних заняттях:** РН 1.1, 1.2, 1.4-1.7, 2.1, 2.3, 3.1, 3.2, 4.1–21 / 35 балів
2. **Самостійна робота (підготовка повідомлення):** РН 1.3, 2.1 – 5 / 10 балів
3. **Самостійна робота (реферат):** РН 1.4, 2.1, 2.2, 2.3, 3.1, 3.2, 4.1–12 / 20 балів
4. **Самостійна робота (написання есе):** РН – 1.4, 2.1, 2.2, 2.3, 3.1, 4.1 - 10 / 15 балів

Семестрову кількість балів формують бали, отримані студентом у процесі засвоєння матеріалу з усього навчального курсу. Загальна оцінка за семестр складається із балів, отриманих за аудиторну роботу (усні доповіді, доповнення та участь в дискусіях на практичних зан.) та за самостійні роботи (підготовка повідомлення, реферат, написання есе). Всі види робіт за семестр мають у підсумку:

- в максимальному вимірі 80 балів
- в мінімальному вимірі 48 балів

У разі відсутності на семінарському занятті студент має відпрацювати завдання на семінарі в письмовій формі.

Підсумкова контрольна робота в письмовій формі - РН 1.1, 1.2, 1.4, 2.2 – 12 / 20 балів

Підсумкове оцінювання у формі заліку:

Підсумкова кількість балів з дисципліни (максимум 100 балів) визначається як сума балів за систематичну роботу впродовж семестру з урахуванням підсумкової контрольної роботи. Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру і не передбачає додаткових заходів оцінювання.

Для студентів, які набрали сумарно меншу кількість балів, ніж критичний мінімум – 60 балів, для одержання заліку необхідно обов'язково відпрацювати пропущені теми в письмовій формі та здати/надіслати електронною поштою викладачу, що проводить семінарські заняття.

Таким чином, підсумкова оцінка з дисципліни (мінімум 60, максимум 100 балів) складається із суми кількості балів за семестрову роботу (мінімум 48, максимум 80 балів) та підсумкової контрольної роботи (мінімум 12, максимум 20 балів).

При простому розрахунку отримуємо:

	Семестрова кількість балів	Підсумкова контрольна робота	Підсумкова оцінка з дисципліни
<i>Мінімум</i>	48	12	60
Максимум	80	20	100

7.2 Організація оцінювання:

Семестрова робота		Семестрова кількість балів	
		Min – 48 бали	Max – 80 балів
Аудиторна робота: усна доповідь на семінарі, доповнення, участь в дискусіях	До теми: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 протягом семестру, згідно з графіком навчальних занять. У разі відсутності студента на занятті, теми необхідно відпрацювати в письмовому вигляді	Min 21	Max 35
Самостійна робота	До теми 1: Самостійна робота – опрацювати тему « Норми сучасної української мови: питання кодифікації » та підготувати повідомлення за нею (Додаток самостійної роботи студента) до кінця лютого	Min 5	Max 10
	До теми 5: Опрацювати тему та підготувати наукове повідомлення або реферат « Нормативне опрацювання наукової бібліографії як характеристика коректності та компетентності дослідницького пошуку » (Додаток самостійної роботи студента) до середини березня	Min 12	Max 20
	До теми 8: Опрацювання теми, написання есе « Можливості й межі образного слововживання в науковому стилі: наукова метафора, епітет, порівняння » (Додаток самостійної роботи студента) кінець квітня	Min 10	Max 15
Підсумкова контрольна робота	До тем 1-9	«12» x 1 = 12	«20» x 1 = 20
Підсумкова оцінка з дисципліни		60	100

Критерії оцінювання:

1. Аудиторна робота:

Усна доповідь:

5 балів – студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого завдання, використовуючи обов'язкову та додаткову літературу

4 бали - студент у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно його викладає, але може не вистачати аргументації в поясненнях, в основному розкриває зміст поставленого завдання, використовує обов'язкову літературу. Допускаються несуттєві неточності

3 бали – в цілому володіє навчальним матеріалом, але не демонструє глибини знань, не спирається на необхідну навчальну літературу, Має у відповіді суттєві неточності

2 бали – не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно та поверхово його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань. Має суттєві помилки у відповіді

Доповнення / участь в дискусіях:

3 бали – доповнення змістовне, ґрунтовне, конструктивно доповнює обговорення теми,

2 бали – доповнення змістовне

1 бал – доповнення містить інформацію, що суттєво не розширює дискусію

2. Самостійна робота (конспект першоджерел):

10-6 балів – студент опрацював необхідні матеріали і підготував змістовну доповідь

5-1 бал – студент має суттєві помилки в роботі. Демонструє не самостійність у виконанні завдань.

3. Самостійна робота (есе):

15-13 балів студент у повному обсязі володіє матеріалом, вільно та аргументовано його презентує, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого завдання, правильно інтерпретує отримані результати, використовує обов'язкову та додаткову літературу, демонструє самостійність, достовірність, незаангажованість проведеного дослідження

12-10 балів - студент у достатньому обсязі володіє матеріалом, вільно його презентує, але може не вистачати аргументації в поясненнях, в основному розкриває зміст поставленого завдання, використовує обов'язкову літературу, демонструє самостійність та достовірність проведеного дослідження.

Допускаються несуттєві неточності

9-6 балів - в цілому володіє матеріалом, але не демонструє глибини знань, самостійності у вирішенні поставлених завдань, не спирається на необхідну літературу, робота містить суттєві неточності

5-0 балів - не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно та поверхово його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань. Має суттєві помилки в роботі. Демонструє не самостійність у виконанні завдань.

4. Самостійна робота (реферат) та підсумкова контрольна робота:

20-16 балів студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого завдання, правильно інтерпретує отримані результати, використовує обов'язкову та додаткову літературу, демонструє самостійність, достовірність, незаангажованість здійсненого дослідження / підсумкової контрольної роботи

15-11 балів - студент у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно його викладає, але може не вистачати аргументації в поясненнях, в основному

розкриває зміст поставленого завдання, використовує обов'язкову літературу, демонструє самостійність та достовірність проведеного дослідження / підсумкової контрольної роботи. Допускаються несуттєві неточності

10-6 балів - в цілому володіє навчальним матеріалом, але не демонструє глибини знань, самостійності у вирішенні поставлених завдань, не спирається на необхідну навчальну літературу, робота містить суттєві неточності

5-0 балів - не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно та поверхово його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань. Має суттєві помилки в роботі. Демонструє не самостійність у виконанні завдань.

7.3. Шкала відповідності підсумкових балів

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙНИХ І ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ п/п	Назва теми лекції / практичного заняття	Кількість годин		
		лекції	практичні	Самостійна робота
<i>Частина 1. Українська мова в сучасній професійній комунікації: функціонально-стилістичний аспект.</i>				
1	Тема 1. Українська мова в сучасній професійній комунікації як навчальна університетська дисципліна. Літературна мова, її характеристики. Поняття норми мови, норми літературної мови. Стилiстична диференція сучасної української мови.	2	4	8
2	Тема 2. Наукова комунікація	2	4	8
3	Тема 3. Офіційно-ділова комунікація. <i>Самостійна робота 1.</i>	1	4	4
4	Тема 4. Мас-медійна комунікація	1	2	2
<i>Частина 2. Лінгвостилістична специфіка жанрів сучасної професійної комунікації.</i>				
5	Тема 5. Основні жанри наукового спілкування.	2	4	6
6	Тема 6. Основні жанри офіційно-ділової комунікації	1	2	4
7	Тема 7. Жанри сучасної мас-медійної комунікації	1	2	4
<i>Частина 3. Функціональний ресурс та лінгвістична характеристика лексичних і фразеологічних засобів у науковій комунікації</i>				
8	Тема 8. Спеціальна лексика та фразеологія	2	4	6

	сучасного наукового стилю української літературної мови.			
9	Тема 9. Сучасна лексикографія	2	4	4
	<i>Підсумкова контрольна робота</i>		2	
	Усього:	14	30	46

Загальний обсяг 90 год.

У тому числі:

Лекцій – 14 год.

Практичних – 30 год.

Самостійна робота – 46 год.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна (базова):

1. Єрмоленко С.Я. Нариси з української словесності: стилістика та культура мови. – К., 1999.
2. Зарицький М.С. Актуальні проблеми українського термінознавства: Підручник. – К., 2004.
3. Калетнік А.А. Українська наукова мова : [посібник]. – К. : ВПЦ «Київський університет», 2012. – 310 с.
4. Кочан І.М. Лінгвістичний аналіз тексту. – К.: Знання, 2008.
5. Онуфрієнко Г.С. Науковий стиль української мови: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2006.
6. Плотницька І.М. Ділова українська мова. Навчальний посібник. 2-ге видання, перероблене та доповнене. – К., 2004.
7. Українська лінгвостилістика ХХ – початку ХХІ ст.: система понять і бібліографічні джерела / За ред. проф. С.Я.Єрмоленко. – К., 2007.
8. Шевченко Л.І., Шулінова Л.В. Стилістика української літературної мови : Тести, завдання, вправи. Кн. 1–2. Видання 3-є: доп. і перероб. – К. : ВПЦ «Київський університет», 2018.

Додаткова:

1. Андрєєва Т.М., П'ятецька О.В. Українська мова за професійним спрямуванням: фахова комунікація: навч. посібник. Київ: Прінт-Сервіс, 2017.
2. Бацевич Ф.С. Нариси з комунікативної лінгвістики. – Львів, 2003.
3. Ботвина Н. Ділова українська мова (офіційно-діловий та науковий стилі): Навч. посіб. – К., 2001.
4. Джеймс Лалл. Медіа, комунікації, культура. Глобальний підхід. Пер. з англ. К. : К.І.С., 2002.
5. Жанри і стилі в історії української літературної мови. – К., 1989.
6. Лисиченко Л.А. Лексико-семантична система української мови. – Х., 1997.
7. Мацько Л.І., Сидоренко О.М., Мацько О.М. Стилістика української мови. – К., 2003.
8. Мова і час: Розвиток функціональних стилів сучасної української літературної мови. К., 1977.
9. Німчук В.В. Термінологічна система як результат пізнання об'єкта. К. : Наукова думка, 1983. 175 с.

10. Панько Т.І., Кочан І.М., Мацюк Г.П. Українське термінознавство [Підручн.]. Львів : Світ, 1994. 216 с.
11. Пилинський М.М. Мовна норма і стиль. К., 1976.
12. Пономарів О.Д. Стилїстика сучасної української мови. К., 1992.
13. Потелло Н.Я. Українська мова і ділове мовлення. – К., 1996.
14. Проблеми української термінології : [Зб. наук. пр.]. Львів: Ліґа-Прес, 2004. 228 с.
15. Резніченко В.І. Довідник-практикум офіційного, дипломатичного, ділового протоколу та етикету. К., 2003.
16. Селіванова О.О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія. Полтава : Довкілля, 2006.
17. Стишов О.А. Українська лексика кінця ХХ століття: на матеріалі засобів масової інформації. 2-ге вид., перероб. К. : Пугач, 2005.
18. Українська мова: Енциклопедія. К., 2000.
19. Українська термінологія і сучасність : [Зб. наук. пр.]. Вип. 1–9. К., 1995–2011.
20. Чемеркін С.Г. Українська мова в Інтернеті: позамовні та внутрішньоструктурні процеси. К., 2009.
21. Шевченко Л.І. Тенденції розвитку української термінології в контексті проблеми мовного планування // Гуманітарна освіта в технічних вищих навчальних закладах: Зб. наук. пр. К. : ІВЦ Держкомстату України. 2002. Вип. 2. С. 11–18.
22. Шулінова Л.В. Жанрова диференціація наукового стилю сучасної української літературної мови // Актуальні проблеми української лінгвістики: теорія і практика. 2005. Випуск XI. С. 79–84.
23. <http://www.mova.info>